

Årsplan for:2023-2024

**Vi har tid til undring, utfordring og utvikling
sammen med ditt barn!**

Innledning

- 1.1 Presentasjon av barnehagen
- 1.2 Barnehagens formålsbestemmelse og samfunnsmandat

Barnehagens visjon og verdigrunnlag

- 2.1 Barnehagens visjon og kjerneverdier
- 2.2 Barnehagens verdigrunnlag
- 2.3 Likestilling og likeverd
- 2.4. Mangfold og gjensidig respekt
- 2.5 Psykososialt barnehagemiljø

Danning gjennom omsorg lek og læring

- 3.1 Omsorg
- 3.2 Lek
- 3.3 Danning
- 3.4 Læring
- 3.5 Vennskap og felleskap
- 3.6 Kommunikasjon og språk

Barns medvirkning

- 4.1 Barns medvirkning

Samarbeid mellom hjem og barnehage

- 5.1 Samarbeid mellom hjem og barnehage
- 5.2 Foreldremøter og foreldresamtaler
- 5.3 Forelderåd og samarbeidsutvalg

Overganger

- 6.1 Den første tiden i barnehagen
- 6.2 Foreldreaktiv tilvenning
- 6.3 Overgang barnehage – skole

Planlegging, dokumentasjon og vurdering

- 7.1 Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Barnehagens arbeidsmåter

- 8.1 Prosjektarbeid
- 8.2 Barnehagens digitale praksis
- 8.3 Progresjon
- 8.4 Den gode voksne

Barnehagens fagområder

- 9.1 Kommunikasjon, språk og tekst
- 9.2 Kropp, bevegelse, mat og helse
- 9.3 Kunst, kultur og kreativitet
- 9.4 Natur, miljø og teknologi
- 9.5 Antall, rom og form
- 9.6 Etikk, religion og filosofi

1.1 Presentasjon av barnehagen

Ahus-barnehage 4 er en av fem personalbarnehager ved Akershus Universitetssykehus (Ahus). Barnehagen har fem avdelinger med plass til 73 barn i alderen 0 - 6 år

Filosofene	19 barn	3-6 år
Eventyrerne	19 barn	3-6 år
Undrerne	10 barn	0-3 år
Drømmerne	15 barn	0-3 år
Utforskerne	10 barn	0-3 år

Barnehagens personale består av 18 hele stillinger. Dette er fordelt på 9 pedagogstillinger, 9 stillinger som barne- og ungdomsarbeidere/ assistenter og 1 styrer i hel stilling, i tillegg kommer ekstra ressurser som varierer igjennom året.

Barnehagene ved Ahus har også en barnehageleder, vaktmester og faste vikarer som er felles for alle fem barnehagene våre.

Årsplanen viser barnehagens overordnede mål og innhold. Den er et arbeidsdokument for oss i barnehagen, samt viktig informasjon til foreldrene og til andre samarbeidspartnere. Den skal sees i sammenheng med Lov om barnehager, Rammeplan for barnehagen og Ahus-Barnehagenes egne felles dokumenter. Tilsammen sikrer disse dokumentene at vi jobber målrettet, har progresjon og konkretiserer hva vi vektlegger i det pedagogiske arbeidet i barnehagen. I MyKid, vår digitale kommunikasjonsplattform for foresatte, kan du se årsplanens innhold konkretisert ned på avdelingsnivå.

Årets satsingsområde i barnehage 4 vil være rettet mot fagområdet kommunikasjon, språk og digitale verktøy.

I Barnehage 4 har vi et språklig mangfold, og med det ønsker vi å støtte alle barns språkutvikling. Personalet i barnehage 4 ønsker økt kunnskap om og erfaringer med å arbeide med språk sammen med alle barn..

ASK er en forkortelse for Alternativ Supplerende Kommunikasjon og er laget for å gi barn og voksne andre uttrykksformer enn kun tale i kommunikasjon med andre. Eksempler på ASK er bruk av håndtegn, bilder, grafiske symboler og konkrete. Alle barn vil få nytte av et språkmiljø hvor det aktivt brukes ASK, men det er i hovedsak laget for barn som har lite eller ikke eksisterende talespråk. I vår barnehage vil det bli brukt som støtte i språkarbeidet med fokus på de voksnes rolle i slik at vi kan gi barna et enda bedre pedagogisk tilbud. I Rammeplan for barnehager står det at personalet skal:

- Skape et variert språkmiljø der barna får mulighet til å oppleve glede ved å bruke språk og kommunisere med andre.
- Synliggjøre språklig og kulturelt mangfold, støtte barnas ulike kulturelle uttrykk og identiteter og fremme mangfold i kommunikasjon, språk og andre uttrykksformer.
- Invitere til ulike typer samtaler der barna får anledning til å fortelle, undre seg, reflektere og stille spørsmål.
- Bruke varierte formidlingsformer og tilby et mangfold av bøker, sanger, bilder og uttrykksformer.
- Inkludere alle barna i språkstimulerende aktiviteter (KD, 2017)

ASK er et hjelpemiddel og en del av metodene vi bruker for å innfri kravene til rammeplanen. Gjennom systematisk arbeid skal personalet gi

barna visuelt bildestøtte gjennom dagstavle/aktivitetstavle og i garderobesituasjonen.

Alle barnehagene ved Ahus har vi sammen med OsloMet og regional ordning fått midler til å drive et prosjekt over flere fremover som skal gi oss kompetanse og føre digital dømmekraft i barnehagehverdagen. Digitale verktøy blir bare mer og mer en stor del av hverdagen og det derfor viktig at barn lærer seg hvordan man bruker det riktig. På grunn av at dette er et område vi skal jobbe med gjennom prosjektet som omgår alle 5 barnehagene vil vi også ha dette som et eget satsingsområde det neste året i barnehagen vår for å i større grad klare å iverksette det vi ønsker i den pedagogiske praksisen.

I barnehage 4 skal barna i primært være produsenter og ikke konsumenter i lek med digitale verktøy. Det vil enkelt forklart bety at digitale verktøy ikke skal erstatte dagens lek, men gi den verdi og berike der det gir mening for leken. Når det blir tatt i bruk digitale verktøy i barnehagen skal barna ikke være alene, men sammen med oss ansatte i barnehagen.

Velkommen til Ahus Barnehage 4!

Mvh personalet ved styrer, Anne Bergum

Årsplanen er godkjent av SU 11.08.2023

1.2 Barnehagens formålsbestemmelse og samfunnsmandat

«Barnehagen skal i samsvar og forståelse med hjemmet ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» (Lov om Barnehager)

«Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling» (Rammeplan for barnehagen)

Barnehagene ved Ahus driftes etter «**Lov om barnehager**» og forskriften ”**Rammeplan for barnehagens innhold og oppgaver**”.

Disse gir oss klare føringer for barnehagens innhold og hva barna skal oppleve den tiden de er i barnehagen.

Det er Lørenskog kommune som er tilsynsmyndighet ved Ahus-barnehagene.

2.1 Barnehagens visjon og kjerneverdier

Ahus-barnehagene har en felles visjon:

**Vi har tid til undring, utfordring og utvikling
sammen med ditt barn!**

Bakgrunnen for visjonen er et ønske om et felles utgangspunkt som den enkelte barnehage kan jobbe videre ut i fra. Vi voksne i barnehagene gir barna mulighet til undring, utfordring og utvikling i forhold til hvem barnet er og hva det er opptatt av.

Sammen med våre kjerneverdier som er omsorg, raushet og likeverd, er det med på å forme barnehagens verdigrunnlag og pedagogiske grunnsyn.

2.2 Barnehage 4 legger spesielt stor vekt på disse verdiene hentet fra «Rammeplan for barnehager (2017)»:

Barn og barndom

Vi har fokus på barndommens egenverdi og anerkjenner denne. Vi fokuserer på trivsel, vennskap og lek. Vi tilrettelegger for et godt lekemiljø med små grupper og jobber for at alle barna skal få gode opplevelser i fellesskap og vennskap og bli møtt av noen som gleder seg til at barnet kommer. For oss er det viktig at barna opplever at barndommen er fylt med glede, fellesskap, mestring og magiske øyeblikk.

«Alle handlinger og avgjørelser som berører barnet, skal ha barnets beste som grunnleggende hensyn», jf. Grunnloven § 104 og barnekonvensjonen art. 3 nr. 1.

Hos oss betyr det at barna er medvirkende til egen hverdag, blir hørt, sett og anerkjent. Hos oss møter vi barna med forståelse og respekt for ulike forutsetninger, perspektiver og erfaringer. Og bidrar til at barna, i felleskap med andre, utvikler et positivt forhold til seg selv og tro på egne evner.

2.3 Likestilling og likeverd

I barnehagen vår er alle med, uansett bakgrunn og familiehistorie. Alle barn skal få like muligheter til å bli sett, hørt og oppmuntret til å delta i alle aktiviteter sammen med andre barn.

Barna får felles erfaringer og opplever verdien av et felleskap der vi lærer av hverandre, undrer oss sammen og er nysgjerrige på likheter og forskjeller.

Alle barn og alle familier har sin historie og sin kultur. Sammen med personalet i barnehagen skaper de et spennende mangfold som gjenspeiler samfunnet rundt oss. Vi har fokus på at dette skal verdsettes og synliggjøres slik at barna får erfare at det er mange måter å tenke, handle og leve på.

For å få til dette er relasjonene oss imellom av stor betydning. Det er personalet som er vårt viktigste verktøy i alt vi gjør i barnehagen og her ligger også ansvaret for kvaliteten i relasjonene.. Samspillet mellom personalet og barna skal være preget av omsorg, støtte og anerkjennelse. Dette vil være med på å videreutvikle barnas sosiale kompetanse i samspill med andre.

2.4. Mangfold og gjensidig respekt

Vi jobber for at alle barna skal føle at de hører til og er en naturlig del av fellesskapet. De skal oppleve seg selv som selvstendige individer og utvikle et positivt selvbilde. Ved å være tilstedeværende, positive og nysgjerrige voksne, søker å skape relasjoner preget av trygghet og likeverd som gjør det enkelt å komme med innspill og meninger.

Vi vil at alle barn skal kunne føle stolthet over egen bakgrunn, kultur og språk og oppmuntrer alle foreldre til å snakke sitt morsmål med barnet sitt.

For oss handler mangfold også om å ivareta individet i gruppen. Gjennom arbeidet med barns medvirkning og i samarbeid med hjemmet har vi gode forutsetninger for å støtte barna ut fra deres ståsted.

Barnehagen har også et særlig ansvar for å forebygge vansker og å tilrettelegge for barn med særskilte behov, slik at deres naturlige plass i mangfoldet sikres.

Barnehagens verdigrunnlag er et viktig fundament i alt som skjer i barnehagen og vil være tema på planleggingsdager, personalmøter og andre fora for faglig utvikling.

2.5 Psykososialt barnehagemiljø

Sommeren 2020 vedtok Stortinget å gjøre endringer i barnehageloven. En sentral endring var å lovfeste barnas rett til et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø. Lovens § 41 slår fast at barnehagen skal ha nulltoleranse for krenkelser som utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. § 42 gir barnehagen en aktivitetsplikt der personalet plikter å gripe inn dersom det er bekymring knyttet til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Det skal utarbeides en plan som viser hvordan man systematisk undersøker, setter inn tiltak og følger opp. Lovendringen trådte i kraft 01.01.21.

Ahus-barnehagene har etablert en rutine for arbeid med psykososialt barnehagemiljø. Den enkelte avdeling har konkretisert tiltak for hvordan arbeidet skal foregå. Vi har en fastsatt aktivitetsplan som iverksettes ved bekymring som meldes fra barn, foreldre eller ansatte. Det er gjennom våren 2021 lagt inn stor innsats i å styrke personalets kompetanse innenfor systematisk risikovurdering av det psykososiale barnehagemiljøet, og å sette inn målrettede tiltak når det er nødvendig. Alle barn skal oppleve trivsel, fellesskap, leke og utvikle seg i våre barnehager.

Notatark

3.1 Omsorg

Omsorg handler om relasjonen mellom voksne og barn, og om barnas omsorg for hverandre. De voksne i barnehagen skal handle omsorgsfullt ovenfor alle barn i barnehagen. Omsorg skal prege alle situasjoner i barnehagens hverdag der voksne skal ha tid til å se, høre, oppmuntre og motivere til videre utvikling. Vi er opptatt av å være sensitive voksne som lett kan tone oss inn på barna og møte barna der de er. God omsorg danner grunnlaget for trivsel, trygghet og læring.

3.2 Lek

Leken er barnas viktigste gjøremål og den er indremotivert og lystbetont. Barn erfarer og lærer gjennom lek. Barnehagen skal legge til rette for at barna får god tid og rom til lek og dermed få gode forutsetninger for å bygge relasjoner, utvikle fantasien og styrke selvfølelsen sin. Å få delta i lek og få venner har stor betydning for barnets trivsel og utvikling. Gjennom leken kan trygghet, glede og humor få fritt utspill og barnet kan få utforske og bearbeide hendelser og inntrykk. Personalet skal være aktive i barnas lek for å kunne inspirere, støtte og utvide leken. De skal også ha fokus på å legge til rette for et fysisk miljø som gir mulighet for god lek for barna i de ulike alderstrinnene. Temaet lek har vært vårt faglige fokus i barnehage 4 siden 2019. Personalet har utviklet kompetanse på barns lek, lekemiljø og sin egen leke kompetanse på planleggingsdager og personalmøter. Vi har forsket på og prøvd ut nye måter å organisere hverdagen på slik at leken får mer plass og de voksne blir mer tilgjengelige.

Vi har gjort om det fysiske miljøet og tatt i bruk udefinerbare leker som meierikasser, bøtter, store klosser m.m.

3.3 Danning

Vi forstår danning som en livslang prosess der barna i samspill med andre barn og voksne skal utvikle evne til å reflektere over egne handlinger og væremåte. Barna får medvirke i egen hverdag og til egen læring ved at vi voksne er lydhøre og oppmerksomme for barns ønsker og behov. Danning i barnehagen vil si at barna skal bli trygge på seg selv og sin egen personlige og kulturelle identitet. Slike dannelsprosesser utvikler barnas evne til å forholde seg prøvende og nysgjerrige til omverdenen og til seg selv som et verdifullt medlem av et større fellesskap.

***Danning er noe jeg er, en evig prosess!
Hvem skal jeg bli? Jeg må selv medvirke
ved at jeg får utforske, prøve, feile og
trene på sosiale ferdigheter.***

3.4 Læring

Vi har et helhetlig syn på læring, det vil si at barna lærer gjennom alt de opplever, erfarer og gjør hele dagen, både i formelle og uformelle situasjoner. Læring skjer i samspillet med andre mennesker og er nært knyttet til omsorg, lek, danning og medvirkning. Gode trygge relasjoner er en forutsetning for læring.

3.5 Vennskap og felleskap

I Barnehage 4 skal alle barn ha noen å leke med og få erfaring med å være i positivt samspill med andre barn og voksne. Barna skal få erfaring i å se andres perspektiv, reflektere over ulike følelser og opplevelser. Med støtte fra personalet skal de få hjelp til å mestre balansen mellom egne ønsker og behov og det å ta hensyn til andre.

3.6 Kommunikasjon og språk

Språk består av både verbal og non-verbal kommunikasjon, og barn har mange måter å uttrykke seg på. Barnehagen skal verdsette barnas ulike måter og de skal få støtte i sin språkutvikling gjennom dialog, samspill og språkstimulering tilpasset barnet.

I barnehage 4 har vi et språklig mangfold som beriker hele barnegruppen. Flerspråklige barn skal støttes i å bruke sitt morsmål, samtidig som de skal få gode muligheter til å utvikle sin norskspråklige kompetanse.

4.1 Barns medvirkning

Barna skal ha mulighet til å medvirke i egen hverdag. Vårt mål er å være aktive voksne som følger barnas spor, viser interesse og deler barnas glede for nye oppdagelser og mestringsopplevelser. Barn har ulike måter å uttrykke seg på, og personalet må observere og følge opp det barnet formidler og ta det med i planlegging av barnehagedagen. Derfor har vi i barnehage 4 et mål om å arbeide prosjektbasert hvor barns egen initierte aktiviteter og interesser setter kurs for mye av det pedagogiske arbeidet.

5.1 Samarbeid mellom hjem og barnehage

Barnehagen og familien utfyller hverandre i barnets dannelse og liv. Foreldrene i barnehagen skal være trygge på at deres barn blir sett og hørt. Vårt mål er et samarbeid bygget på gjensidig tillit med respekt og åpen kommunikasjon mellom barnehagen og foreldrene. Det er viktig med god dialog mellom foreldrene og ansatte der vi tar oss tid til å utveksle informasjon om hvordan dagen til barnet har vært og dagens innhold i barnegruppene. I tillegg har vi en digital kommunikasjonsplattform (MyKid.no) som er et godt supplement og kommer i tillegg til den daglige kontakten i barnehagen.

5.2 Foreldremøter og foreldresamtaler

Det avholdes to foreldremøter i året. På høsten formidler personalet barnehagens og avdelingens pedagogiske innhold. På våren tilbys det et foreldremøte med et eller flere tema som mange foreldre er opptatt av.

Det gis tilbud og avsettes tid til to foreldresamtaler i løpet av barnehageåret. Det avholdes oppstarts samtale når barnet starter i barnehagen og når barnet overflyttes til storbarnsavdeling.

Det gjennomføres brukerundersøkelse, og gjennom blant annet den får foreldrene mulighet til å medvirke i barnehagens virksomhet.

5.3 Foreldreråd og samarbeidsutvalget

Foreldrerådet består av alle foreldre og foresatte i Barnehage 4. Foreldrerådet velger representanter til samarbeidsutvalget (SU) og det består av 2 representanter fra foreldrene, og 2 representanter fra personalet. Styrer som representerer eier. SU-representantene blir valgt på høstens foreldremøte. SU skal være et rådgivende og kontaktskapende organ.

6.1 Den første tiden i barnehagen

Å begynne i barnehagen er en stor overgang for de minste barna. Personalets fokus den første tiden i barnehageåret er tilvenning og tilknytning. Personalets evne til å ivareta barna gjennom god omsorg, nærvær og god tid er avgjørende for at barnehagen blir et trygt sted for de minste barna.

Barna trenger å knytte seg til en eller flere voksne, for å etablere en trygghet i sin tilværelse. Derfor arbeider vi aktivt med trygghetssirkelen der tilknytningspersonen fungerer som en trygg base for barnet der det alltid kan vende tilbake til når det etter hvert utforsker omgivelsene. Personalet i Barnehage 4 har god kunnskap om tilknytning og tilvenning, og er veldig ydmyke overfor sin rolle.

6.2 Foreldreaktiv tilvenning

I tilvenningsperioden deltar foreldrene aktivt i barnehagehverdagen. Det innebærer at i de første dagene er det foreldrene som sitter sammen med barnet under måltidene, deltar i aktiviteter og lek. Foreldrene skifter også bleier og legger barnet til å sove. Tilknytningspersonen vil være i nærheten for å bli kjent med barnet. For personalet i barnehagen er det nyttig å se barnet sammen med foreldrene. Det gir informasjon om barnets vaner og måter å kommunisere på. Foreldrene skal «oversette» sine barn. Det betyr å fortelle til tilknytningspersonen om hvordan foreldrene tolker sitt barn. Etterhvert som personalet involverer seg mer og mer i barnet, blir foreldrene igjen på

avdelingen og sitter på gulvet og leke/ leser med de andre barna eller bidrar med praktiske ting som må gjøres på avdelingen. Vi inviterer også til lekegrupper på våren for de barna som har fått plass hos oss på høsten, da blir barna litt kjent med ansiktene våre og rommene i barnehagen. Se egen brosjyre om tilvenning i Ahus-barnehagene.

6.3 Overgang mellom avdelinger

I godt tid før barnet skal bytte avdeling starter vi tilvenning på ny avdeling. Personal følger barnet opp til den nye avdelingen og de ser seg rundt og deltar i ulike aktiviteter inne og ute. Personalet på den nye avdelingen oppsøker også barnet aktivt ute og inne på avdelingen barnet er trygt på for å bli kjent.

Den nye avdelingen vil også ta kontakt med dere foresatte, slik at dere får informasjon og blir litt kjent med dem før overgangen skjer.

6.4 Overgang barnehage – skole

Barn i Ahus-barnehagene skal oppleve at det er sammenheng mellom barnehage og skole. Det siste året i barnehagen skal være spesielt. Derfor vil vi styrke 5-åringene og gi de mer ansvar og nye opplevelser. Oppdagerklubben er spennende, gøy og noe annet som skjer bare for dem.

Ahus barnehagene har fellesmål for hvilke styrker og ferdigheter 5-åringene skal ha med seg opp i skolen:

God selvfølelse, Sosial kompetanse og Selvstendighet.

Disse målene kan man lese mer om i barnehagenes brosjyre ”
Som 5-åring i Ahus – barnehagene”.

Ahus -barnehagene har også eget 5-årskor, Stjernekolet. Koret har månedlige øvelser på tvers av alle barnehager og opptrer på åpningen av høst / vår utstilling og andre arrangementer i glassgata på sykehuset.

På våren reiser alle 5-åringer i Ahus barnehagene på leirskoletur til Vangen. Der er det to overnattinger og mange flotte opplevelser. Den turen har en egenandel på kr. 1000,-

7.1 Planlegging, dokumentasjon og vurdering

Barnehagen er en pedagogisk virksomhet som er i stadig utvikling. Vi planlegger, dokumenterer og vurderer vårt arbeid for å ivareta god kvalitet i tilbudet til barna.

Det er viktig for oss å ha gode møtearenaer hvor refleksjon, planlegging og vurdering foregår. Målet med dokumentasjon i barnehagen er blant annet å gi foreldre informasjon om hva barnet deres opplever, lærer og gjør i barnehagen. Blant annet blir prosjektplaner, prosjektrapporter og bilder brukt som dokumentasjon.

Vi bruker Mykid som plattform for å dele bilder og planer med foreldrene.

Dokumentasjon gir også grunnlag for refleksjon og utvikling av barnehagen som organisasjon.

Planleggingsdager, personalmøter, avdelingsmøter og mellom pedagoger og styrer er viktige arenaer for dette arbeidet. I tillegg har vi refleksjonsgrupper og nettverksgrupper for alle ansatte i barnehagen.

*Noen vet kanskje hva en barnehage er,
men det er ingen som vet hva den kan bli...*

Ann Åberg & Hillevi Lenz Taguchi
Lyttende pedagogik

Notatark

8.1 Prosjektarbeid

Barnehagene på Ahus jobber prosjektbasert. Det betyr at barn og voksne fordyper seg i temaer som barna er opptatte av. Her har vi muligheten til å ta utgangspunkt i hvert enkelt barns interesse og se behovene i barnegruppa. På den måten gir vi barna mulighet til å medvirke i egen hverdag og egne læringsprosesser. Vi har tro på at barn tilegner seg kunnskap gjennom å utforske sammen med andre, både barn og voksne.

Vi vil være lyttende og prøve å fange opp det som skjer rundt oss. Det at vi lytter til barna i prosjektet innebærer at vi ikke alltid vet hvor prosjektene ender. Vi har fokus på prosessen og ikke det ferdige produktet. Dette er fordi vi er inspirert av den skapende filosofiske pedagogikken i Reggio Emilia, og tanken om at barn har 100 språk.

På denne måten får vi mulighet til å gå i dybden av ulike temaer. Vi gjennomfører prosjekter både rettet mot hele barnegruppen, og prosjekter i mindre grupper med barn. Prosjekter kan også gjennomføres på tvers av avdelinger.

Sammen får vi ny kunnskap.

8.2 Barnehagens digitale praksis

Barnehagen er en del av en digital hverdag og vi skal bidra til at barna får erfaring med å leke, være kreativ og lære gjennom bruk av digitale virkemidler. Ved bruk skal personalet være aktive sammen med barna og de digitale virkemidlene skal være et supplement til andre aktiviteter i barnehagen. Det er utformet en egen informasjonsbrosjyre om digital praksis i Ahus-barnehagene.

8.3 Progresjon

Vi legger vekt på at barna skal ha progresjon gjennom hele barnehageoppholdet. I barnehagen får barna mange opplevelser og lærer daglig noe nytt gjennom lek og aktiviteter. Det de lærer, opplever og skaper, vil være forskjellig fra barn til barn. Alt etter modning, alder og barnas eget ønske. Det vil derfor bli ulikhet mellom aldersgruppene. For de minste barna er trygghet, tilknytning, omsorg og primærbehovene viktig. Avdelingen, uteområdet og småturene er ofte utfordring nok for de små.. De eldste barna trenger andre utfordringer både i forhold til aktiviteter, materialer og turområder. Prosjektarbeidene på de store avdelingene går mer i dybden på temaene der barna medvirker til egen læring og utvikler sine evner til refleksjon og nysgjerrighet. Dette vil komme frem gjennom avdelingenes prosjektplaner og månedsplaner.

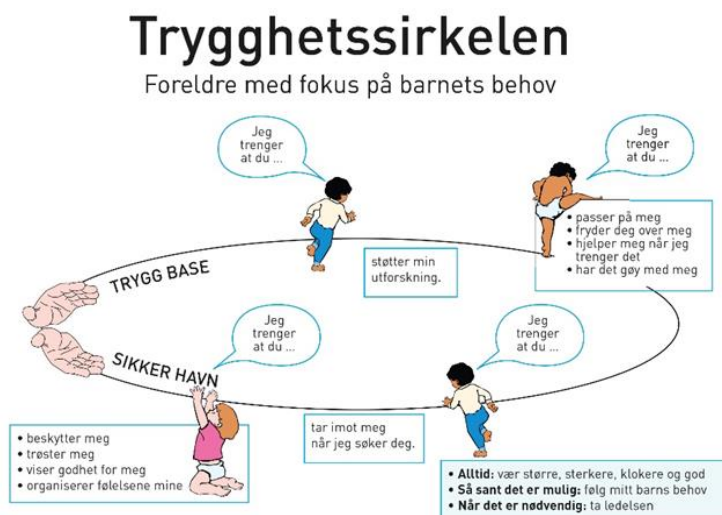
8.4 Den gode voksne

For at barna skal ha en god hverdag i barnehagen kreves det gode voksne som viser barna anerkjennelse, tilstedeværelse og omsorg. Det betyr at de voksne ser hvert enkelt barn og dets behov, har et fang de kan sitte på, er aktive i leken og er oppriktig interessert i det barna er opptatt av. Dette er også viktig på gruppenivå på for å få et godt samspill mellom barna på avdelingene og aldersinndelte grupper. Vi jobber aktivt med refleksjoner og se oss selv utenfra, men enkeltbarnet og gruppen innenfra. Målet vårt er å forstå hva barnet formidler og trenger til enhver tid.

Til dette jobber vi ut fra trygghetssirkelen Circle of security) utviklet av Powell, Cooper, Hoffman og Marvin. Trygghetssirkelen er basert på omfattende forskning om tilknytning og blir brukt over hele verden for å veilede omsorgspersonene til barn i aldersgruppen 1-6 år så barna kan bli tryggere, utvikle god selvregulering og sosial kompetanse.

Forklaringen på trygghetssirkelen er at barnet alltid befinner seg et sted i sirkelen, og har behov for støtte av en varm voksen uavhengig av hvor i sirkelen det befinner seg. Er barnet nede i sirkelen trenger det en voksen som en trygg havn som det kan søke trøst og beskyttelse hos. Vi ser at barnet kan bruke den voksne nærmest som en ladestasjon. Er barnet oppe i sirkelen trenger det den voksne til å være en trygg base, og til å være med i barnets lek og utforskning.

Barnet trenger også hjelp av oss voksne til å forstå og regulere følelsene sine uansett hvor det befinner seg i sirkelen. Modellen er også nyttig for foreldre og kan bidra til å forstå sitt barn enda bedre i relasjon med seg selv og andre.

Fagområder, prosjektarbeid og hverdagsaktiviteter vil overlappe hverandre og må ses i nær sammenheng og er integrert i hverdagslivet og i løpet av et barnehageår er vi innom alle fagområdene tilpasset barnets alder og modning.

9.1 Kommunikasjon, språk og tekst

I barnehagen skal barna få utforske og utvikle sin språkkompetanse blant annet gjennom lek med språk, symboler, sanger, rim og regler. I barnehagen har vi digitale verktøy som for eksempel Polyline som er en bok app hvor det er mulig å oversette frem og tilbake gjennom ulike språk. Vi har også Språkista som kan gi oss konkrete begreper på 2 språk samtidig. Dette er for oss gode verktøy for språklæring hos flerspråklige barn. Personalet skal legge til rette for at barna møter et mangfold av kommunikasjonsformer som stimulerer til nysgjerrighet, bevissthet og utvikling.

Personalet skal i samspill med barna være aktive i kommunikasjonen og være gode rollemodeller i både hverdagssituasjoner og tilrettelagte aktiviteter. Slik at barna utvikler sitt hverdagsspråk til å kunne bli et læringspråk når det går over til skolen.

Språkutvikling kan sammenlignes med hvordan et tre vokser. Språket henter sin næring fra sine omgivelser og vokser ut fra enhver enkeltes forutsetninger. Et språk må hele tiden fornyes ved å forsterke det grunnleggende, samtidig som ny utvikling og vekst kommer til. Treets røtter, stamme, grener og blader påvirkes av hverandre og av omgivelsene.

Ut fra dette ser vi at å jobbe med begreper, språktreets stamme, er å legge grunnlaget for de andre språkferdighetene. Det har liten effekt å jobbe med «grenene», for eksempel setningsstruktur og uttale, dersom «stammen» er tynn og ikke bærer. En tykk og solid stamme gir god vekst og rik blomstring på treet. En god investering i begrepslæring gir gode sjanser for et rikt språk og fortellerglede. Det er gjennom arbeid med ASK vi vil gi barna en best mulig forutsetning for at alle får en tykk og solid stamme slik at barnet får et best mulig språk gjennom sin utvikling i barnehagen.

Språktreet – et bilde på språkets deler, forutsetninger og utvikling

Toppen av treet: Språkklydene, språklig bevissthet og lese- og skriveferdigheter.

Grener: Evne til å uttrykke seg verbalt i en meningsfylt kontekst

Stamme: Velutviklet begrepsapparat med en god språkforståelse. Vokabular.
Holder treet oppe.

Røtter: Forutsetninger for å lære språk: motivasjon, hukommelse, hørsel, syn, kognitive evner, oppmerksomhet, samspill med andre, m.m...

(fritt etter James Law, 2000, i Espenakk m.fl., 2007)

30.10.2015

Ingvild Aas Grove og Helle Ibsen

8

Kilde [GREP OM BEGREPER. -en metodikk for begrepslæring. v/ Ingvild Aas Grove og Helle Ibsen. Østlandske lærerstevne 30. oktober PDF Gratis nedlasting \(docplayer.me\)](#)

9.2 Kropp, bevegelse, mat og helse

Vi jobber med rutinen: «Kroppen min er min» (utarbeidet av Lørenskog Kommune), for å styrke barnas kompetanse og trivsel med sin egen kropp, samt gi de verktøy for å forebygge seksuelle overgrep. Med kroppen som utgangspunkt skal barna få mulighet til å oppleve, leke, lære, sanse og skape sammen med andre. De skal bli kjent med sin egen kropp, og få utfordringer og oppleve mestring ut fra egne forutsetninger. Barna skal delta i aktiviteter knyttet til måltider og skal motiveres til å spise sunn mat og få vite noe om hvordan det kan bidra til god helse.

9.3 Kunst, kultur og kreativitet

Omhandler kulturelle uttrykksformer som bildekunst og kunsthåndverk, musikk og dans. Språk og litteratur, film, teater, arkitektur, design, og barnas egne kulturelle uttrykk hører også med her. De estetiske fagområdene formidler kulturarven og er et viktig redskap for sansing, opplevelser, tenkning og kommunikasjon.

9.4 Natur, miljø og teknologi

Vi ønsker at barna skal bli kjent med planter og dyr, landskap, årstider, vær og bærekraftig utvikling. Et mål er å utvikle barnas kjærlighet til naturen, forståelse for samspillet i naturen og mellom mennesket og naturen.

9.7 Antall, rom og form

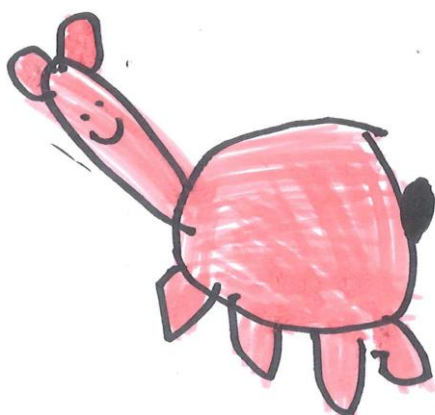
Barna skal få mulighet til å oppdage og utforske sammenhenger i naturen og samfunnet. Gjennom aktiviteter og samtaler der man sammenlikner, sorterer, plasserer, teller og ser på former og mønstre, utvikler barna evne til å undre seg, resonnerer og søke løsninger.

9.5 Etikk, religion og filosofi

Etikk, religion og filosofi er med på å forme måter å oppfatte verden og mennesker på og det preger våre verdier og holdninger. En viktig oppgave i barnehagen er å utvikle barns forståelse, nysgjerrighet og respekt for andre menneskers livsverden og levesett.

9.6 Nærmiljø og samfunn

Gjennom lek og ulike aktiviteter får barna erfaring med å lytte, forhandle og diskutere. Dette legger grunnlaget for videre deltakelse i et demokratisk samfunn. Barna skal bli kjent med sitt eget nærmiljø, lokale tradisjoner og samfunnsinstitusjoner. De eldste barna skal få begynnende kjennskap til menneskerettighetene.

Notatark

Notatark

Tvert i mot, det er hundre som finns!

Dikt av Loris Malaguzzi.
Til norsk ved Kari Carlsen og Jan-Erik Sørenstuen

Et barn er laget av hundre.
Barnet har hundre språk
hundre hender
hundre tanker
hundre måter å tenke på
å leke og snakke på

Hundre alltid hundre
måter å lytte på
å undres på og like på
hundre lyster til å forundre seg og like
hundre lyster til å synge og forstå
hundre verdener å oppdage
hundre verdener å finne opp
hundre verdener
å drømme fram

Et barn har hundre språk
(og hundre hundre hundre til)
men frarøves nittini.
Skolen og kulturen
skiller hodet fra kroppen.
Vi ber barnet om:
å tenke uten hender
å handle uten hode
å lytte men ikke snakke
å forstå uten gleden ved
å henføres og overraskes
annet enn til påske og jul.

Man ber dem om:
å bare oppdage
den verden som allerede finns
og av alle hundre
frarøver man dem de nittini andre.

Man sier til dem:
at leken og arbeidet
virkeligheten og fantasien
vitenskapen og fantasteriet
himmelen og jorden
fornuften og drømmene
er hverandres motsetninger.

Vi sier til dem:
at det ikke finnes hundre.
Men barnet sier:
Tvert imot, det er jo hundre som finns!